डन्नोचे साहस

निकोलाई नोसोव्ह

# माइट्सचे फुलांचे शहर

01

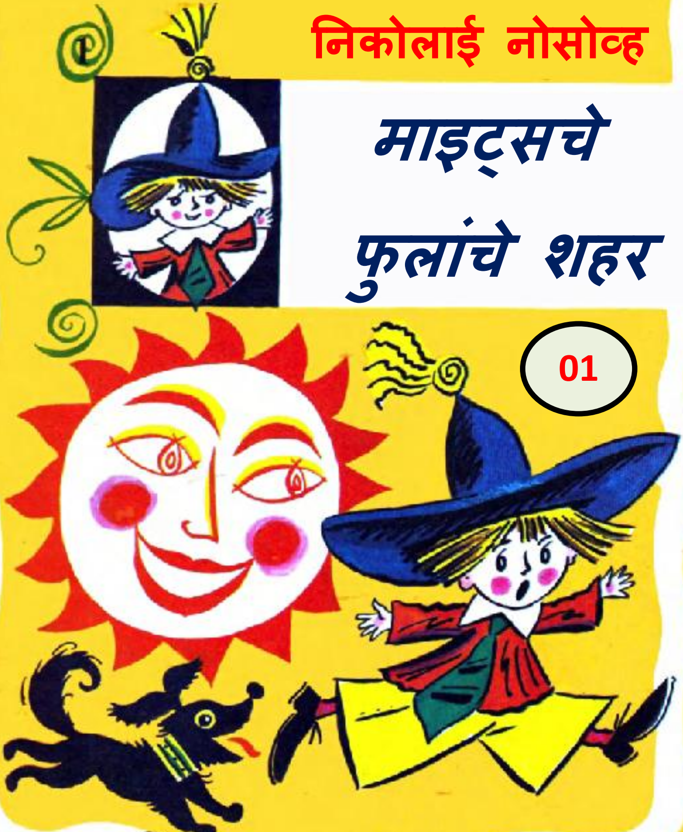

RADUGA PUBLISHERS

# डन्नोचे साहस

निकोलाई नोसोव्ह

01

# माइट्सचे फुलांचे शहर

रेखाचित्रे: बोरिस कलाउशिन

मराठी: अश्विनी बर्वे

RADUGA PUBLISHERS
MOSCOW

फार पूर्वी, परीलोकातील एका गावात, माइट्स नावाचे काही लोक राहत होते. ते खूपच लहान असल्यामुळे त्यांना माइट्स म्हटले जायचे. त्यांच्यापैकी सर्वात मोठाही देवदाराच्या शंकूपेक्षा मोठा नव्हता.

त्यांचे गाव खूप सुंदर होते. प्रत्येक घराभोवती डेझी, डँडेलियन आणि हनीसकलची फुले उगवत असत आणि रस्त्यांची नावे फुलांवरूनच ठेवली होती: ब्लू-बेल स्ट्रीट, डेझी लेन आणि प्रिमरोज ॲव्हेन्यू. म्हणूनच त्या गावाला 'फ्लॉवर टाऊन' (फुलांचे गाव) म्हटले जात असे. ते एका लहानशा ओढ्याच्या काठावर वसलेले होते. माइट्स त्याला 'काकडी नदी' म्हणत, कारण तिच्या काठावर खूप काकड्या पिकत असत.

ओढ्याच्या पलीकडे एक जंगल होते. माइट्स भूर्ज वृक्षाच्या सालीपासून होड्या बनवत आणि जंगलातून कंदमुळे, बोरे आणि मशरूम गोळा करायला जाताना त्या होड्यांमधून ओढा पार करत असत. बोरे खूप लहान असल्यामुळे माइट्सना ती तोडणे अवघड जात असे.

जेव्हा ते बदाम वेचायचे, तेव्हा त्यांना देठ कापण्यासाठी झुडपांवर चढावे लागे आणि सोबत करवत न्यावी लागे, कारण माईटस हाताने बदाम तोडू शकत नव्हते.

ते मशरूम करवतीने कापायचे, अगदी जमिनीलगत कापून, मग त्याचे तुकडे करून ओंडक्यांप्रमाणे खांद्यावर लादून घरी घेऊन जायचे.

माइट्स दोन प्रकारचे होते - माइट्स मुलगे आणि – माइट्स मुली. माइट्स मुलगे सस्पेंडर्सने बांधलेला लांब पायजमा किंवा आखूड विजार घालत, आणि माइट्स मुली सर्व प्रकारच्या चमकदार कापडांपासून बनवलेले ड्रेस घालत. माइट्स मुलांना केस विंचरण्याचा कंटाळा येत असे, म्हणून ते केस लहान कापत, पण माइट्स मुली आपले केस लांब ठेवत. त्यांना वेगवेगळ्या केस रचना करायला खूप आवडत असे. काहीजणी केसांच्या लांब वेण्या घालत, ज्यात रिबिन्स विणलेल्या असत. तर काहीजणी केसांवर मोठे बो लावून ते खांद्यांवर मोकळे सोडत.

माइट्स मुलांना मुलगा असल्याचा इतका अभिमान होता की ते – माइट्स मुलींशी कोणताही संबंध ठेवत नसत.

आणि माइट्स मुलींना मुलगी असल्याचा इतका अभिमान होता की त्या माइट्स मुलांशी मैत्री करत नसत. जर एखाद्या माइट मुलीला रस्त्यावरून एखादा माइट मुलगा येताना दिसला, तर ती रस्ता ओलांडून पलीकडे जायची. आणि तिचं म्हणणं अगदी बरोबर होतं, कारण काही –माइट्स मुलगे इतके दुष्ट होते की ते तिला हमखास धक्का द्यायचे, तिचे केस ओढायचे किंवा तिला अत्यंत वाईट नावाने हाक मारायचे.

अर्थात, ते सर्वच असे नव्हते, पण त्यांना पाहून ते कसे आहेत हे सांगता येत नव्हते, आणि म्हणूनच खबरदारी म्हणून त्या मुलीनी प्रत्येक वेळी रस्ता ओलांडून जायचे ठरवले. कधीकधी एखादा माइट मुलगा एखाद्या माइट मुलीला "गर्विष्ठ!" असे म्हणताना ऐकू यायचे आणि ती माइट मुलगी त्याला "दादागिरी करणारा!" किंवा तितकेच उद्धट असे दुसरे काहीतरी प्रत्युत्तर द्यायची.

कदाचित तुमचा यावर विश्वास बसणार नाही. कदाचित तुम्हाला वाटत असेल की खऱ्या आयुष्यात अशा गोष्टी घडत नाहीत. पण, असं घडतं असं कोणीही म्हणत नाही. खरं आयुष्य एक गोष्ट आहे आणि परीकथेतील आयुष्य दुसरी. परीकथांमध्ये काहीही घडू शकतं.

ब्लू-बेल स्ट्रीटमधील एका घरात सोळा मुले राहत होती. त्यांपैकी सर्वात महत्त्वाचा होता डूनो. त्याला डूनो असे नाव दिले होते कारण त्याला सर्व काही माहीत होते, आणि त्याला सर्व काही माहीत होते कारण तो नेहमी पुस्तके वाचत असे. त्याच्या पलंगावर आणि पलंगाखाली पुस्तके होती.

त्याच्या खोलीत पुस्तकाशिवाय एकही जागा सापडत नसे.

या पुस्तकांमधून सर्व प्रकारच्या गोष्टी तो शिकला, आणि म्हणूनच सर्वजण त्याचे कौतुक करत आणि तो जे काही सांगायचा ते करत. तो नेहमी काळे कपडे घालायचा, आणि जेव्हा तो चष्मा लावून आपल्या लेखनाच्या टेबलापाशी बसून पुस्तक वाचायला लागायचा, तेव्हा तो अगदी एखाद्या प्राध्यापकासारखा दिसायचा.

याच ठिकाणी डॉ. पिलमन राहत होते, जे आजारी पडल्यावर माईट्सची काळजी घेत असत. ते नेहमी पांढरा कोट आणि त्याला गोंडा असलेली पांढरी टोपी घालत असत. येथेच प्रसिद्ध ठिगळेवाला बेंडम आणि त्याचा मदतनीस ट्विस्टम हेही राहत होते. आणि येथेच ट्रीसली-स्वीटर राहत होता, ज्याला भरपूर पाक असलेल्या बुडबुड्यांच्या पेयांचे प्रचंड व्यसन होते, हे सर्वांनाच माहीत होते. तो खूप नम्र होता. लोकांनी त्याला ट्रीसली-स्वीटर म्हटलेले त्याला आवडायचे आणि जेव्हा त्याला फक्त 'स्वीटर' म्हटले जायचे तेव्हा तो खूप नाराज व्हायचा.

यांच्याशिवाय शॉट नावाचा एक शिकारी होता. त्याच्याकडे डॉट नावाची एक लहान कुत्री होती आणि बुचे फेकणारी एक बंदूक होती. ब्लॉब्स नावाचा एक कलाकार आणि ट्रिल्स नावाचा एक संगीतकारही होता. इतरांची नावे स्विफ्टी, क्रम्प्स, मम्स, रोली-पोली, स्कैटरब्रेन आणि पी 'रॅप्स व प्रॉब'ली हे दोन भाऊ होती. पण त्या सर्वांमध्ये सर्वात प्रसिद्ध होता डूनो नावाचा एक माइट.

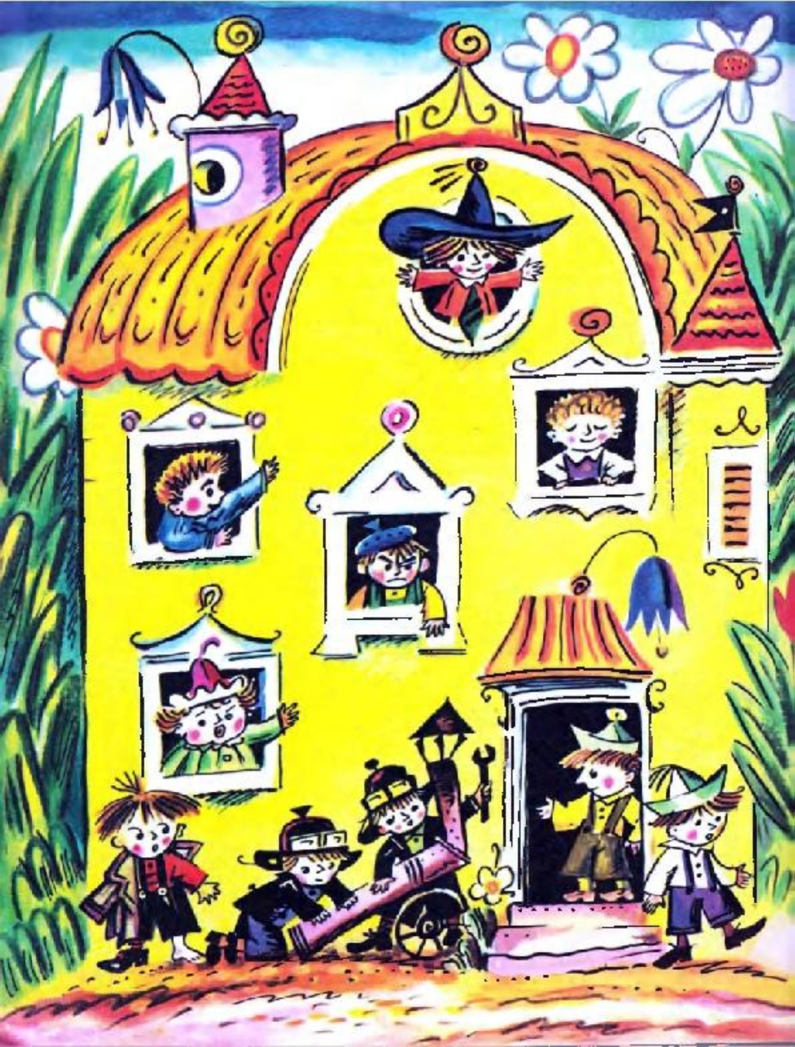

यात अजून एक माईटस मुलगा होता त्याला 'डन्नो' म्हटले जायचे कारण त्याला सर्व काही माहीत नव्हते—खरं तर त्याला काहीच माहीत नव्हते.

हा डन्नो भडक निळी टोपी, भडक पिवळी पॅन्ट, भडक केशरी शर्ट आणि भडक हिरवा टाय घालत असे. त्याला भडक रंगांची खूप आवड होती. तो आपले भडक कपडे घालून रस्त्यांवर भटकत असे आणि भेटणाऱ्या प्रत्येकाला वेगवेगळ्या प्रकारच्या गोष्टी सांगत असे. त्याला मुलींना चिडवायला खूप आवडायचे. रस्त्यावरून येताना त्याचा केशरी शर्ट दिसताच एखादी मुलगी मागे वळून घरी पळून जायची.

डन्नोचा, गंकी नावाचा एक मित्र होता, जो डेझी लेनमध्ये राहत असे. तो आणि डन्नो तासन्तास बसून गप्पा मारत असत. ते दिवसातून वीस वेळा भांडायचे, पण ते नेहमीच आपापसात समेट करायचे. एके दिवशी डन्नोसोबत अशी एक घटना घडली, ज्यामुळे तो गावात चर्चेचा विषय बनला. तो एकटाच शेतात फिरायला गेला होता. अचानक एक भुंगा वेगाने उडत आला आणि त्याच्या डोक्याच्या मागच्या बाजूला आदळला. डन्नो हवेतच कोलांटी मारून जमिनीवर सपाट पडला. तो भुंगा उडतच राहिला आणि लवकरच दिसेनासा झाला. डन्नो उठून उभा राहिला आणि त्याला कोणी मारले हे पाहण्यासाठी त्याने मागे वळून पाहिले, पण तिथे काहीच दिसत नव्हते.

“माझ्यावर नक्कीच काहीतरी पडले असावे.” त्याने वर आकाशाकडे पाहिले— आकाशात तेजस्वीपणे चमकणाऱ्या सूर्याशिवाय दुसरे काहीही नव्हते.

"हे नक्कीच उन्हामुळे झालं असणार," त्याची खात्री झाली की. “सूर्याचा एखादा तुकडा तुटून माझ्या डोक्यावर पडला असावा."

तो मागे वळून घराच्या दिशेने निघाला आणि वाटेत त्याला ग्लास-आय नावाचा एक मित्र भेटला.

ग्लास-आय हा एक प्रसिद्ध खगोलशास्त्रज्ञ होता. त्याला फुटलेल्या बाटलीच्या तुकड्यांपासून भिंग बनवता येत होते. या भिंगातून पाहिल्यावर सर्व काही मोठे दिसायचे. असे अनेक तुकडे एकत्र जोडून त्याने एक दुर्बिण बनवली होती, जिच्या साहाय्याने त्याने चंद्राचा अभ्यास केला, पण तिथे तारे नव्हते.

“ग्लास-आय,” डन्नो म्हणाला, “एक फारच विचित्र गोष्ट घडली आहे. सूर्याचा एक तुकडा तुटून माझ्या डोक्यावर आदळला.”

"तू काय म्हणतोयस?" ग्लास-आय हसला. "जर सूर्याचा एखादा तुकडा तुला लागला असता, तर त्याने तुझे तुकडे तुकडे केले असते. सूर्य प्रचंड आहे. तो आपल्या पृथ्वीपेक्षाही मोठा आहे."

"ते शक्य नाही," डन्नो म्हणाला. "सूर्य बशीपेक्षा मोठा नाही."

“तो खूपच दूर असल्यामुळे तसे दिसते. सूर्य म्हणजे आगीचा एक प्रचंड गोळा आहे. मी तो माझ्या दुर्बिणीतून पाहिला आहे. जर त्याचा थोडासा जरी तुकडा तुटून वेगळा झाला, तर त्याने आपले संपूर्ण शहर उद्ध्वस्त होईल.”

"याचा विचार कर!" डन्नो म्हणाला. "सूर्य इतका मोठा आहे हे मला कधीच माहीत नव्हतं. मी जाऊन सगळ्यांना याबद्दल सांगेन, कदाचित त्यांनी ऐकलं नसेल. पण तुझ्या दुर्बिणीतून सूर्याकडे पुन्हा एकदा बघ. कदाचित त्याचाही एक तुकडा असेलच."

डन्नो पुन्हा घराकडे निघाला आणि वाटेत भेटलेल्या प्रत्येकाला म्हणाला:

“तुम्ही सूर्याबद्दल ऐकलं आहे का? तो आपल्या संपूर्ण पृथ्वीपेक्षा मोठा आहे. हो, आहेच! आणि एक भयंकर गोष्ट घडली आहे: त्याचा एक तुकडा तुटून आपल्यावर पडत आहे. तो कोणत्याही क्षणी आदळेल आणि आपल्या सर्वांचे तुकडे तुकडे करून टाकेल. जर माझ्यावर विश्वास बसत नसेल, तर जाऊन ग्लास-आयला विचारा.”

सगळे त्याला हसले, कारण त्यांना माहीत होतं की तो नेहमी खोट्या गोष्टी सांगत असतो. पण डन्नो  घरी पळत असताना ओरडतच राहिला:

“सर्वांनी स्वतःला वाचवा! सूर्याचा एक तुकडा खाली पडत आहे!”

“कशाचा तुकडा?”

“अरे सूर्याचा! लवकर कर! तो कोणत्याही क्षणी आदळेल, आणि आपला अंत होईल! तुम्हाला सूर्याबद्दल काहीच माहीत नाही! तो आपल्या पृथ्वीपेक्षा मोठा आहे!”

“मूर्खपणा!”

“अजिबात खोटं नाही! ग्लास-आयने मला तसं सांगितलं. त्याने ते त्याच्या दुर्बिणीतून पाहिलं!”

सगळेजण बाहेर धावत गेले आणि सूर्याकडे पाहू लागले. त्यांच्या डोळ्यांत पाणी येईपर्यंत ते सूर्याकडे पाहत राहिले. जणू काही सूर्याचाच एक तुकडा तुटून वेगळा होत आहे, असे त्यांना वाटेपर्यंत ते सूर्याकडे पाहत राहिले.

“स्वतःला वाचवा!” डन्नो ओरडला. “शक्य होईल तितके स्वतःला वाचवा!”

माईट्स आपापल्या वस्तू आणायला धावले. ब्लॉब्सने त्याचे रंग आणि ब्रश उचलले. ट्रिल्सने त्याचे व्हायोलिन, बॅन्जो आणि फ्रेंच हॉर्न उचलले. डॉ. पिलमन आपली हरवलेली औषधांची पिशवी शोधण्यासाठी घरभर धावपळ करत होते. रोली-पोलीने त्याचे गमबूट आणि छत्री उचलली आणि तो गेटमधून बाहेर पडणारच होता, तेवढ्यात त्याला डूनोची हाक ऐकू आली:

“थांब तिथेच! कशाला घाबरतोस? डन्नो किती मूर्ख आहे हे तुला माहीतच आहे. ही तर त्याचीच एक कल्पना आहे.”

“कल्पना!” डन्नो ओरडला. “जा आणि ग्लास-आयला विचार, मी तुला सांगतो.”

म्हणून, ते सगळे ग्लास-आयकडे धावत गेले आणि त्यांना कळले की, ती खरंच डन्नोनेच रचलेली एक खोटी गोष्ट होती. ते किती हसले!

“आम्ही इतक्या मूर्ख गोष्टीवर विश्वास कसा ठेवला?” ते म्हणाले.

"खरंच कसं काय?" डन्नो म्हणाला. "अरे, माझा तर स्वतःवरच विश्वास बसला होता!"

डन्नो असाच एक मजेशीर माणूस होता!

Н $\frac{70801 - 131}{031(01) - 83}$ 58 – 83

4800010102